

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/232.00.1/Б/ОК6- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 1 / 9

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
публічного управління та права
30 серпня 2022 р., протокол № 7

Голова Вченої ради

Димитрій ГРИЦИШЕН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЛОСОФІЯ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр»
спеціальності 232 Соціальне забезпечення
освітньо-професійна програма «Соціальне забезпечення»
факультет педагогічних технологій та освіти впродовж життя
кафедра педагогічних технологій та мовної підготовки

Схвалено на засіданні кафедри
іноземних мов
29 серпня 2022 р., протокол № 7

Завідувач кафедри
Наталя АНДРІЙЧУК

Розробник: к. філос. н., доцент кафедри
педагогічних технологій та мовної підготовки Ірина ВІТЮК

Житомир
2022 – 2023 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/232.00.1/Б/ОК6- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 2 / 9

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 232«Соціальне забезпечення»	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність 035«Соціальне забезпечення»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	
Загальна кількість годин - 90		Семестр	
		3-й	3
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 5	Освітній ступінь: «бакалавр»	16 год.	8
		Практичні	
		16 год.	4
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		58 год.	78
		Індивідуальні завдання: -	
Вид контролю: екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 36% / 64%

для заочної форми навчання – 11% / 89%

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/232.00.1/Б/ОК6- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 3 / 9

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Освітня компонента «Філософія» належить до циклу загальної підготовки нормативних освітніх компонент навчального плану підготовки студентів з спеціальності 232 Соціальне забезпечення, освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення».

Метою дисципліни є оволодіння здобувачами вищої освіти навичок виявляти, систематизувати і критично осмислювати світоглядні компоненти, включені в різні сфери гуманітарного знання.

Предметом дисципліни є сукупність філософських принципів, функцій, методів пізнання, ідей, які постають як система поглядів на світ в цілому і місце людини в ньому.

Завдання:

- формувати духовний світ особистості, що усвідомлює своє достоїнство і місце в суспільстві, мету і зміст свого життя, що є соціально активною, а тому, відповідальна за свої вчинки й здатна приймати рішення;
- сформувати адекватну сучасним вимогам методологічну культуру, що дозволяє враховувати в професійній діяльності соціальні, екологічні і психологічні наслідки останньої, поєднувати різноманітні технічні, екологічні і культурні фактори в єдиний системний комплекс, співвідносити спеціально-наукові й технічні завдання з масштабом гуманістичних цінностей;
- допомогти майбутньому фахівцеві навчитися гнучко реагувати на зміни в змісті й цілях професійної діяльності з урахуванням відносності і мінливості професійного знання

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК9 - Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК18. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.

СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК2. Здатність збирати дані для філологічного дослідження, систематизувати та інтерпретувати їх.

СК3. Здатність аналізувати філологічні явища з погляду фундаментальних філологічних принципів і знань, класичних і новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів..

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими **наступних програмних результатів навчання** за спеціальністю 232 Соціальне забезпечення:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/232.00.1/Б/ОК6- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 4 / 9

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні здобути такі **результати навчання**:

ПРН1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.

ПРН4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН13. Пояснювати характер певних подій та процесів зрозумінням професійного та суспільного контексту.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Типологія філософських систем

1. Філософія та її місце в системі культури.

Відношення "людина-світ" як фундаментальна філософська проблема. Еволюція типів світогляду та їх вплив на формування філософської проблематики.

Особливості філософії як теоретичної форми світогляду. Сутність філософської проблематики. Філософія і філософування. Складові чинники філософування.

Філософія як спосіб духовно-практичного осягнення світу. Філософські парадигми та типи філософування. Епістемний та софійний типи філософування. Знання та мудрість. Філософський поліцентризм. Багатоманітність форм і способів буття філософії.

Особливості філософського пізнання. Світогляд і метод.

Структура філософії як теоретичної системи.

Філософія як тип духовності. Співвідношення філософії з іншими типами духовності. Філософська культура, філософська традиція. Роль особистості у філософії. Соціокультурне призначення філософії.

2. Історичні типи філософії як моделювання філософських проблем.

Зародження філософської думки та формування західної та східної парадигми філософування. Особливості античної філософії, її походження та історичні межі. Періодизація античної філософії, досократівський період, класична грецька філософія, елліністичний період. Натурфілософські концепції античної філософії. Космоцентризм античної філософії як спроба побудови раціоналізованої картини світу. Антропологічна проблематика: Сократ, стоїки, епікурейці, кініки. Філософські ідеї Платона. Філософська система Аристотеля. Особливості постановки і вирішення онтологічних, гносеологічних, антропологічних, методологічних проблем в античній і східній філософії. Проблема буття і небуття та пошук першоначала. Зародження логіки. Закони формальної логіки. Діалектика. Роль морально-естетичного начала в тлумаченні людського буття.

Проблема співвідношення віри і розуму, філософії та релігії як основні в середньовічній філософії. Тлумачення і доведення буття Бога. Проблема універсалій: номіналізм і реалізм. Розвиток схоластики як формування раціоналістичного підходу до релігійної проблематики.

Розвиток онтологічних, гносеологічних та методологічних проблем XVI-XVIII ст. Формування класичного типу раціональності. Механіцизм, раціоналізм та емпіризм в західноєвропейській філософії Нового часу. Тлумачення матерії та субстанції. Пізнавальний оптимізм та скептицизм.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРЬСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/232.00.1/Б/ОК6- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 5 / 9

Основні риси та особливості філософії Просвітництва. Особливості антропоцентризму Відродження у порівнянні з механістичним підходом до людини в XVII ст. і антропоцентризмом Просвітництва.

Німецька класична філософія (Філософія німецького ідеалізму) як втілення класичного типу раціональності "Коперніканський переворот" І. Канта. Філософська система та метод Г. Гегеля. Діалектика. Антропологічний матеріалізм Л. Фейєрбаха.

Основні риси та принципи філософії марксизму. Проблема людини: практика, відчуження, свобода, гуманізм. Матеріалістичні засади соціальної філософії. Філософія марксизму як втілення соціальної раціональності. Вплив марксизму на філософські течії XX ст.

Виникнення і особливості некласичних філософських учень в XIX ст. Антираціоналістичний характер "філософії життя". Проблема інтенціональності свідомості і "життєвий світ" в феноменології Е. Гуссерля.

Особливості формування і основні риси філософських ідей Київської Русі.

Боротьба проти католицизму, обґрунтування православної догматики та формування професійної філософії в Україні (XVI-XVII ст.). Раціоналістичний напрям філософських пошуків у Києво-Могилянській академії. Просвітницький характер філософії Г. Сковороди. Українська філософія XIX-XX ст. у контексті світової філософської думки. "Філософія серця" П. Юркевича. Сучасний стан філософської думки в Україні.

Зміна філософської парадигми у філософії XX ст. і становлення некласичного типу раціональності. Плюралізм течій і напрямків. Сцієнтизм та антисцієнтизм.

Проблема наукового знання, мови: неопозитивізм, постпозитивізм, структуралізм, прагматизм. Антропологічні орієнтації філософської герменевтики.

Проблема людини як основна проблема філософії XX ст. Формування нової онтології. Особливості тлумачення сутності людини, її буття, свободи, творчості, комунікації, трансценденції в екзистенціалізмі, персоналізмі, філософській антропології, неофройдизмі.

Основні напрямки та течії посткласичної філософії.

Змістовний модуль 2. Основні філософські проблеми.

1. Філософське розуміння світу.

Категоріальне моделювання онтологічної проблематики. Категорія буття, її філософський сенс і специфіка. Основні форми буття. Буття та небуття. Всесвіт, універсум, світ, життєвий світ: філософський зміст.

Проблема єдності та багатоманітності світу. Поняття "матерія", "субстанція" та їх історико-філософська генеза. Монізм, дуалізм, плюралізм.

Суперечність та процесуальність буття. Рух та розвиток. Осмислення проблеми розвитку та його критеріїв в історії філософії.

Основні філософські концепції розвитку. Діалектика та її різновиди. Понятійно-категоріальний апарат діалектики.

Поняття простору і часу. Специфіка просторово-часових характеристик в різних формах буття. Основні концептуальні підходи в тлумаченні простору та часу.

Час та вічність: релігійне, наукове та філософське тлумачення. Людиновимірність простору і часу.

2. Філософське осмислення людини.

Людина як проблема філософії: історія та сучасність. Проблемність людського буття: есенційні та екзистенційні підходи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/232.00.1/Б/ОК6- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 6 / 9

Плюралістичність філософських концепцій людини: натуралістична, релігійна, соціологічна, космологічна, екзистенціальна.

Проблема походження людини: філософські, релігійні та наукові підходи. Антропосоціогенез: основні чинники та їх взаємозв'язок.

Буття людини як буття можливостей. Творчість, свобода, відповідальність як форма реалізації можливісного виміру людського буття. Унікальність і універсальність людського буття.

Феномен творчості. Головні концепції творчості в історії філософії. Творчість, свобода, об'єктивація і комунікація. "Трагедія" творчості. Розвиток творчих здібностей людини.

Життя і смерть: вихідна проблема людського буття. Життя як цінність.

Свобода як цінність. Свобода і необхідність. Свобода і відповідальність.

Єдність і багатоманітність людського буття та проблема його достатності. Сутність відчуження, форми його вияву та шляхи подолання. Пошук сенсу людського життя.

3. Свідомість як духовний феномен і предмет філософського аналізу.

Духовні виміри людського буття: дух, душа, свідомість, самосвідомість, несвідоме, ментальність, духовність. Різні підходи до тлумачення духовності в історії філософії і культури.

Походження і сутність свідомості як філософська проблема. Свідомість як субстанція. Свідомість як відображення. Свідомість як суб'єктивна реальність. Проблема ідеального. Буттєвий і рефлексивний шари свідомості. Значення і смисл.

Властивості свідомості: універсальність, суб'єктивність, комунікативність, активність, системність. Свідомість і мова.

Свідомість як система. Проблема несвідомого. Архетипи колективного несвідомого. Роль несвідомого в людському бутті.

Свідомість та самосвідомість. Сутність, рівні та форми самосвідомості. Індивідуальні та колективні форми самосвідомості. Специфіка національної самосвідомості.

Суспільна, масова, індивідуальна свідомість. Ідеологія, утопія, міфологічна свідомість.

4. Гносеологія: проблема пізнання та істини.

Пізнавальний процес як взаємодія логічно-дискурсивного та інтуїтивно-художнього пізнання. Знання та віра як способи осягнення світу. Основні гносеологічні концепції філософії. Пізнання як відображення і творчість.

Діалектика чуттєвого і раціонального в процесі пізнання. Форми логічно-дискурсивного пізнання: поняття, судження, умовиводи. Основні закони правильного мислення.

Проблема істини в філософії та науці: історичний і сучасний контекст. Філософські концепції істини. Істина як процес. Проблема об'єктивності істини та її критеріїв у науково і ціннісно-орієнтованому пізнанні. Істина і метод пізнання, Істина і буття.

Наукове пізнання як філософська проблема. Основні поняття і структура науки. Наукове пізнання та наукове дослідження: категорії, форми та методи. Логіка та методологія наукового пізнання. Евристика наукового пошуку.

Наука як соціальний інститут суспільства. Особливості сучасної науки. Сучасна наукова картина світу.

Особливості методологічного мислення сучасної науки. Зміна типів раціональності. Стиль мислення і філософія.

Раціональність і виміри людського буття. Наука і мораль в сучасній культурі.

Проблема розвитку в філософії. Діалектика і її альтернативи

Поняття розвитку. Моделі розвитку. Розвиток і саморозвиток. Метафізика і діалектика. Типи діалектики. Категорії та закони діалектики. Суперечність і процесуальність буття світу і

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/232.00.1/Б/ОК6- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 7 / 9

людини. Причинні та телеологічні зв'язки. Циклічність та поступовість в розвитку. Прогрес і регрес.

5. Соціальне буття та його специфіка

Практика як основа суспільної життєдіяльності людини. Категоріальне моделювання практичного способу людського буття в соціальному та культурному просторі і часі.

Соціальність як вимір людського буття. Поняття суспільства і суспільного буття. Філософські принципи аналізу суспільства.

Природа як передумова існування людини. Особливості взаємодії людини і природи. Відмінність у ставленні до перетворення природи в західній і східній культурі.

Суспільство як цілісна система. Соціальні інститути і спільності.

Історичність буття людини і суспільства. Способи осягнення історії. Проблема періодизації та спрямованості історії. Єдність історії.

Індивідуальне і соціальне в суспільному бутті. Буття людини як співбуття. Комунікативна природа соціального.

Ідея прогресу в соціальній філософії та концепції її осягнення. Філософські та історіософські, есхатологічні концепції прогресу. Критерії прогресу. Проблема "ціни" прогресу. Добро і зло в історії.

Техніка як соціокультурний феномен. Науково-технічний прогрес: сутність, наслідки, перспективи. Технократизм і проблеми гуманізації техніки.

Проблемність і суперечливість сучасного цивілізаційного розвитку та соціально-культурні імперативи його осмислення. Мультикультурність як соціальне явище глобалізованого світу. Проблема гендеру у філософії постмодерну.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усьо-го	у тому числі					уцьо-го	у тому числі				
		л	п	лр	інд	ср		л	п	лр	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовний модуль 1. Типологія філософських систем												
Тема 1 Філософія та її місце в системі культури	8	2	2			4	8	2				6
Тема 2. Філософія стародавнього світу	7		2			5	7					7

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/232.00.1/Б/ОК6- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 8 / 9

Тема 3. Філософська думка Середніх віків та Відродження	8	2				6	7					7
Тема 4. Західноєвропейська філософія Нового Часу та Просвітництва	8	2	2			4	8					8
Тема 5. Сучасна світова філософія	8	2	2			4	8		2			6
Тема 6. Філософська думка в Україні	7					7	8					8
Всього	46	8	8			30	46	2	2			42
Змістовний модуль 2. Основні філософські проблеми												
Тема 1. Філософське розуміння світу	9	2	2			5	9	2				7
Тема 2. Філософське осмислення людини	9	2	2			5	9		2			7
Тема 3. Свідомість як духовний феномен і предмет філософського аналізу	10	2	2			6	9					9
Тема 4. Гносеологія: проблема пізнання та істини	8	2				6	9					9
Тема 5. Соціальне буття та його специфіка.	8		2			6	8					8
Всього	44	8	8			28	44	2	2			40
Разом	90	16	16			58	90	4	4			82

**5. Теми практичних занять
(денна форма навчання)**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Філософія та її місце в системі культури	2

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/232.00.1/Б/ОК6- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 9 / 9

2.	Філософія Давнього Сходу. Антична філософія	2
3.	Філософія Нового та Просвітництва. Німецька класична філософія	2
4.	Сучасна світова філософія	2
5.	Філософське розуміння світу	2
6.	Філософське осмислення людини	2
7.	Свідомість як духовний феномен і предмет філософського аналізу	2
8.	Соціальне буття та його специфіка.	2
	Разом	16

(заочна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Філософія та її місце в системі культури	2
2.	Філософське осмислення людини	2
	Разом	4

6. Самостійна робота

1. Філософія та її місце в системі культури

Філософія як тип духовності. Співвідношення філософії з іншими типами духовності. Філософська культура, філософська традиція. Роль особистості у філософії. Соціокультурне призначення філософії.

2. Філософія Давнього Сходу

Давньоіндійська філософія. Давня китайська філософія.

3. Філософська думка Відродження

Проблема гуманізму у філософії Відродження.

4. Філософія Нового Часу та Просвітництва. Німецька класична філософія

Проблема "культу розуму" у філософії Просвітництва. Суб'єктивний ідеалізм німецької класичної філософії. Діалектична система Гегеля.

5. Сучасна світова філософія

Проблема знання, мови і розуміння у філософії ХХ ст.

6. Філософська думка в Україні

Філософські ідеї в культурі Київської Русі.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/232.00.1/Б/ОК6- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 10 / 9

Філософія в Києво-Могилянській академії.

Філософія Гр. Сковороди.

"Філософія серця" П. Юркевича.

Сучасний стан філософської думки в Україні.

7. Філософське розуміння світу

Риси і особливості синергетики як сучасної концепції розвитку.

Людиновимірність простору і часу.

8. Філософське осмислення людини

Єдність і багатоманітність людського буття та проблема його достатності.

Сутність відчуження, форми його вияву та шляхи подолання

Пошук сенсу людського життя.

9. Свідомість як проблема філософії.

Свідомість та самосвідомість.

Специфіка національної самосвідомості.

10. Гносеологія: проблема пізнання та істини

Специфіка наукового пізнання

11. Філософія і суспільство

Особливості духовної культури суспільства.

Людство на шляху до нової цивілізації.

7. Індивідуальні завдання

Підготовка рефератів та написання есе щодо проблемного питання за темою заняття.

8. Методи навчання

Лекція, практичні заняття, самостійна робота з літературою, аналіз першоджерел, виконання творчих завдань, індивідуально-контрольна бесіда.

9. Методи контролю

Поточний контроль, усне опитування, перевірка рівня засвоєння тем, винесених на самостійне опрацювання, модульна контрольна робота, екзамен.

Об'єктом оцінювання знань студентів є програмний матеріал дисципліни різного характеру і рівня складності, засвоєння якого відповідно перевіряється під час поточного контролю і на екзамені. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль. У процесі поточного контролю здійснюється перевірка засвоєння програмного матеріалу, набуття вміння висловлювати власну думку, опрацювання, публічного та письмового викладу (презентації) певних питань освітньої компоненти.

При **перевірці рівня засвоєння тем, винесених на самостійне опрацювання** оцінці підлягають: самостійне опрацювання окремих питань теми, написання рефератів.

При виконанні **модульних (контрольних) завдань** оцінці підлягають: тести, виконання письмових завдань під час проведення контрольних робіт, виконання індивідуальних завдань, інші завдання.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/232.00.1/Б/ОК6- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 9

Система підсумкового контролю. Формою підсумкового контролю є екзамен. Студент має право не складати екзамен і отримати оцінку за результатами ПМК, якщо він виконав всі види навчальної роботи без порушення встановлених термінів і отримав позитивну (за національною шкалою) підсумкову оцінку і позитивно (більш ніж на 60 балів) вирішив тестові завдання.

Якщо студент отримав незадовільну оцінку або не згоден з оцінкою за результатами ПМК, він повинен скласти екзамен.

10. Розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота											Сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	100
9	9	9	9	9	10	9	9	9	9	9	

Шкала оцінювання

За шкалою	Екзамен	Залік	Бали
A	Відмінно	Зараховано	90-100
B	Добре	Зараховано	82-89
C			74-81
D	Задовільно	Зараховано	64-73
E			60-63
FX	Незадовільно	Не зараховано	35-59
F		Не зараховано	0-34

11. Рекомендована література

Основна література

1. Воронюк О. Л. Філософія : підручник. Київ: ВСВ "Медицина", 2013. 224 с.
2. Горлач М.І., Кремень В.Г., Ніколаєнко С.М., Требін М.П. та ін. Ф 56 Основи філософських знань: Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 1028 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/232.00.1/Б/ОК6- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 12 / 9

3. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Філософія : підручник 2-ге вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2019. 432 с.
4. Історія філософії [Текст] : підручник / [Ярошовець В. І. та ін.] ; за ред. д-ра філос. наук, проф. В. І. Ярошовця ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Карпат. ун-т ім. Августина Волошина. Ужгород : Патент, 2014. 839 с.
5. Литвинчук О. В. Філософія: навчальний посібник. 2021. 403 с.
<http://library.ztu.edu.ua/ftextslocal/Litvinchuk.pdf>
6. Петрушенко В. Л. Філософія : навч. посібник. – 5-е вид., стереотип. Львів: Новий Світ-2000, 2011. 504 с.
7. Подольська Є. А. Філософія. Підручник. К.: Фірма «Інкос», Центр навчальної літератури, 2006. 704 с.
8. Світайло Л.Д., Мельничук М.С., Слюсар В.М. Філософія: навчально-методичний посібник. Рівне: Вид-во НУВГП, 2012. 270 с.
9. Філософія: підручник для студентів вищ.навч.закл. Л.В. Губерський, В.П. Андрущенко, А.О. Баумайстер, І.С. Добронравова, В.В. Ільїн; за ред. Л. В. Губернський. вид. 2-ге, перероб, і допов. Харків: Фоліо, 2018. 620 с.
10. Щерба С. П. Філософія: підручник. [5-е вид.]. Київ : Кондор, 2011. 548 с.
11. Черній А. М. Філософія : навч. посіб. для самост. роботи студ. Київ: Академвидав, 2011.

Допоміжна література

1. Андрущенко В.П., Волинка Г.І., Мозгова Н.Г., Андрущенко Т.І., Мозговий А.А. Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи : хрестоматія: навч. посібник. Київ: Каравела, 2010. 464 с.
2. Вандишев В. М. Філософія. Екскурс в історію вчень і понять : навч. посібник. Київ: Кондор, 2006. 474 с.
3. Губар О. М. Філософія: Інтерактивний курс лекцій : навч. посібник. Київ: ЦУЛ, 2007. 416 с.
4. Губерський Л.В., Надольний І.Ф., Андрущенко В.П., Розумний В.П. Філософія: навч. посібник. 7-е ви д., стереотип. Київ : Вікар, 2008. 534с.
5. Касьян В. І. Філософія. Відповіді на питання екзаменаційних білетів : навч. посібник. 5-е вид., випр. і доп. Київ: Знання, 2008. 347 с.
6. Кремень В. Г. Філософія: Логос, Софія, Розум : підручник. Київ: Книга, 2007. 432 с.
7. Мозгова Н. Філософія в системі освіти: теоретична реконструкція дискусії київських філософів кінця ХІХ- початку ХХ ст. *Вища освіта України*. 2020. № 1. С. 28 – 33.
8. Причепій Є. М. Філософія : підручник. 2-те вид., випр. і доп. Київ: Академвидав, 2008. 592 с.
9. Рябчун Ю. Українська філософія ХХ століття. *Вісник Київського інституту бізнесу та технологій*. 2004. №1. С.121.
10. Саух П. Ю. Філософія : Навч. посібник. Київ: ЦНЛ, 2003. 256с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/232.00.1/Б/ОК6- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 9

11. Саух Ю. П. Філософія буддизму. Глобалізаційний вимір : монографія. Київ: МП Леся, 2009. 224 с.
12. Смольков О. А. Філософія : навч. посібник. 2-ге вид., стереотип. Львів : Магнолія 2006, 2009. 460 с.
13. Стеценко К. Філософія емпіризму Ф. Бекона та її вплив на становлення сучасного освітнього процесу Великої Британії. *Вища освіта України*. 2012. №4. С.107.
14. Табачковський В.Г., Булатов М.О., Хамітов Н.В., Андрос Є., Дондюк А. Філософія: Світ людини : курс лекцій: навч. посібник. Київ: Либідь, 2003. 432с.
15. Філософія: Словник-довідник : навч. посібник. – 2-ге вид., доп., випр., і перероб. Київ: Дельта, 2009. 284 с.
16. Філософія: Словник-довідник: навчальний посібник. За ред.: І.Ф. Надольного, І.І. Пилипенка, В.Г. Чернеця; редкол.: І.Ф. Надольний, В.А. Бітаєв, І.В.Кузнєцова, В.Ф.Баранівський, В.В.Пархоменко, Г.Б.Черушева. 3-є вид., доп., випр. і перероб. К.: НАКККіМ, 2011. 480 с.
17. Чижевський Д. Філософія Г.С. Сковороди. Харків: Прапор, 2004. 272с.
18. Щерба С.П., Тофтул М.Г., Заглада О.А., Федоренко В.О., Хобта І.П. Філософія: короткий виклад : навч. посібник. Київ: Кондор, 2003. 352с.

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Електронна бібліотека Державного університету «Житомирська політехніка» <http://eztuir.ztu.edu.ua/>
2. Бібліотека українських підручників [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://pidruchniki.ws/>
3. Спеціалізована е-бібліотека філософської літератури Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. - Режим доступу до ресурсу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_ph/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=EC&P21DBN=EC&S21FMT=&S21ALL=&Z21ID=
4. Бібліотека філософської літератури Platona.net. [Електронний ресурс] Режим доступу до ресурсу: <http://platonanet.org.ua/>